

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

8. Etsi de statu &c. Explicatio Constitutionis de subsidiis Principibus ab Ecclesiâ non concedendis: Mox sequitur Decretum Cleri Callicani de solvendis Regi biennii Decimis: anno 1297.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74452](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-74452)

ANNO
1297.VIII.
Ex Anecd.
Mariane
Tom 1. Col.
2288.

Explicatio Constitutionis de subsidiis Principibus ab Ecclesia non concedendis: Mox sequitur Decretum Cleri Gallicani de solvendis Regi biennii Decimis: anno 1297.

BONIFACIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei venerabilibus Fratribus Archiepiscopo Roromageni, Episcopo Autissiodoreni, & dilecto Filio Abbatu S. Dionysii Parisiensis salutem, & Apostolicam benedictionem.

ET si de statu Regni cuiuslibet, in quo Catholicae Fidei cultus vigeret paternae sollicitudinis studio cogitemus; ad statum tamen Christianissimi Regni Franciae, in quo semper ante actis temporibus erga Romanam Matrem Ecclesiam viguit devotionis integritas, reverentiae plenitudo resplenduit, servivit obedientiae promptitudine, tanto sollicitius aciem considerationis extendimus, & circa illud cogitationis nostra veratur instantia, quanto ipsum uberiori favore prosequimur, & sincerius gerimus in viceibus caritatis. Dudum siquidem pastoralis Officii debitum exequentes in favorem Ecclesiarum, & Ecclesiasticae libertatis auctoritate apostolica duximus statuendum, ne Praelati, & Personae Ecclesiasticae cuiuscumque dignitatis, status, aut conditionis existant, sub adjutori mutui, vel doni nomine, Imperatoribus, Regibus, Principibus, aut Praesidentibus ceteris praestent, absque auctoritate sedis Apostolicae, subsidia quoquam nomine censeantur, neve Imperatores, Reges, aut Princes, aut aliter praesidentes eas imponere, exigere, vel recipere ab eisdem Praelatis, & Personis Ecclesiasticis audent, certis penitus adjunctis nihilominus in hac parte: unde nonnulli nostrae intentionis ignari, sive prouidentiae credentes, hujusmodi constitutionem nostram, non rationabili, aut sequenti confonere, sed voluntariae interpretationi subiecte moluntur, non attendentes, quod ad eum qui condidit, interpretatio noscitur pertinere. Unde nos huic morbo congrua intendentes adhibere medelam, & ut in hac parte cuiuslibet ambiguitatis scrupulus tolleretur, & . . . . elucesceret veritatis, per ceteras duximus litteras declarandum, quod constituto ipsa, vel ejus prohibito ad donaria, vel mutua, seu quavis alia voluntaria Praetatorum, Personarum Ecclesiasticarum, ejusdem Regni, cuiuscumque status, Ordinis, vel conditionis existenter, omni proscripti coactio, aut exactio cessante, se aliquatenus non extenderent, licet ad id fortiori carissimi in Christo filii nostri Philippi Regis Francorum illustris, & successorum suorum, qui pro tempore fuerint aut Officialium corundem, seu Ducum, Comitum, Baronum, nobilium, & aliorum Dominorum temporalium de regno praedicto requisitus curialis praecederet, & amica; quodque feudalia, censalia, seu jura quilibet in eorum ecclesiarum datione retenta, vel alia servitia confuta, Regi, ejusdemque successoribus, Ducibus, Comitibus, Baronibus, Nobilibus, & aliis Dominis temporalibus supra dictis tam de jure, quam de consuetudine, ac personis Ecclesiasticis debita praefara constitutio non includeret, vel aliquantum comprehendenderet, & quod Personae Ecclesiasticae pro Ecclesiarum suarum utilitatibus compositionis, aut transactionis titulo, vel alio quovis modo, seu pro libertatibus acquirendis cum Rege, suisque successoribus, Ducibus, Comitibus, Baronibus, No-

bilibus, & aliis Dominis temporalibus, prout consuetudinis eorum videretur, & ante constitutionem eandem poterant liberè convenire, valerent, nec alias per constitutionis vigorem in his aliquatenus contingere impediri: quodque constituto eadem Clericos clericaliter viventes, sed se mercationibus & mercimonis, praeferim inhonestis, & vilibus vel fœvis immiscentes actibus non defenderet. Adjecimus insuper hujusmodi declarationi nostræ, quod si praefato Regi, successoribus suis pro universali, & particulari ejusdem Regni defensione periculosa necessitas imminaret, ad hujusmodi necessitatis casum se nequam extenderet constitutio memorata, quin potius idem Rex, & successores ipsius possent a Praelatis, & personis Ecclesiasticis dicti Regni petere, & recipere pro his defensionis subsidium, vel contributionem, illudque, vel illam Praetati, vel Personæ praefatae regi, suisque successoribus inconsulto etiam Romano Pontifice tenerentur, & valerent sub quæstæ nomine, aut alias etiam imperiri, non obstante constitutione predictâ, seu quovis exemptionis, aut alio quolibet privilegio sub quocunque verborum forma consecro a sede Apostolica impetrato: quodque necessitatis declaratio supra dicta ipsius Regis, & successorum suorum conscientias, dummodo successores ipsi vigeſimum etatis annum exegissent, relinquetur. Super quod dictorum Regis, & successorum conscientias onerari, eisque innotescere voluius, quod quicquid recipi ultra ipsius defensionis casum contingere, in suarum recipient periculum animarum, super quo nisi sibi privederent salubriter, attendere possent in quo periculo remanenter: si vero defensionis predictæ tempore hujusmodi etatis annum non exegissent successores; declaratio necessitatis ejusdem Praetatorum, clericorum, & laicorum, qui de ipsorum successorum secreto consilio, seu majoris partis ipsorum essent conscientiis relinquenter, quorum similiter conscientias onerari voluius, eisque plenus aperiri, quod si quid ultra casum defensionis recipretur eisdem, in dispendium salutis Consiliariorum recipretur ipsorum, illud quod restituere tenerentur; quodque præterea intentionis nostræ non exitit, nec existit, quod constitutionem, seu declarationem predictas, jura, libertates, Franchisias, seu consuetudines, que praefatis Regi, & regno, Ducibus, Comitibus, Baronibus, Nobilibus, & quibuscumque aliis dominis temporalibus edictoris praefatae constitutionis tempore, atque etiam ante illud competere nosceretur tollere, diminuere, seu quovis modo mutare, aut eis in aliquo derogare, seu novas servitutes, vel submissions imponere, seu jura, libertates, Franchisias & consuetudines supra dicta praetatis Regi, & aliis illæſa, & integra conservare. Quo circa discretioni vestrae per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, aut duo, aut unum vestrum per vos, vel per alium, seu alios Praetatos, & personas Ecclesiasticas supra dictas ad hujusmodi subsidium eisdem Regi, & successoribus exhibendum auctoritate nostrâ spiritaliter, & temporaliter, prout utilius expedire videritis, applicatione postposita, compellatis, invocato ad hoc, si opus fuerit auxilio Brachii secularis non obstantibus, si cis, aut quibusvis aliis exemplis, & non exemplis per specialia privilegia, seu litteras sub quavis formâ, seu tenore verborum consecro a sede Apostolica sit indulsum quod ad hujuscemodi praestanda subsidia minimè teneantur, quodque ad id compelli, seu quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras dictæ sedis, non facientes plenam, & expressam de verbo hujusmodi mentionem, & quiclibet alia

ANNO
1297.

ANNO
1298.

prefatae sedis indulgentia speciali, generali, vel speciali cujuscunque tenoris vel expressio-
nis existat, præterquam præsentibus non ex-
pressam vel totaliter non insertam effectus ea-
rum impediti possit . . . vel differri, & de
qua in nostris litteris plenam, & expressam
de verbo ad verbum oporteat fieri mentio-
nem.

Datam apud urbem veterem Pontificatus no-
stri anno tertio.

Post hanc Epistolam hec sequuntur in MS.

DECRETUM CLERI GALLI- CANI,

De solvendis Regi biennis decimis.

Cum igitur præfato Domino Regi, prout
inter cætera liquido patet, à iupra dicto
Domino Pontifice sit concessum, quod si ipsi
vel successoribus ejus pro universali & parti-
culari Regni prædicti defensione periculosa ne-
cessitas immineret, ad casum hujusmodi se ne-
quaquam extenderet constitutio prælibata,
quoniam ipse Rex, & Successores sui posset à
Prælatis, & Personis Ecclesiasticis dicti Regni
petere, ac recipere pro hujusmodi defensione
subsidium, vel contributionem, illudque, vel
illam Prælati, & Persona prædictæ præfato
Regi, suisque successoribus, inconsulto etiam
Romano Pontifice tenerentur, & valerent sub
quæstæ nomine, aut alias etiam impediiri,
quodque necessitatibus declaratio ipsius Regis con-
scientia relinqueretur; cumque præfatus Do-
minus Rex vocatis Archiepiscopis, Episcopis,
Abbatibus, & aliis Personis Ecclesiasticis dicti
Regni Parisiis congregatis, per lecta, & ex-
posita sibi concessione prædicta, necessitatem sui
Regni evidentem aperiens, & expostulans ei-
dem pro hujusmodi necessitate subveniri, in
sua declaravit conscientia necessitatem ad præ-
fens imminere periculosam, adē quod à Præ-
latis, & personis Ecclesiasticis subsidium, &
contributionem petere, & recipere necesse ha-
beret pro Regni defensione prædicti, asserens
subsidium decimam biennii redditum, & pro-
ventuum personarum Ecclesiasticarum quatenus
eas contigit, etiam si statim eas solveret, non
satis sufficere pro defensione prædicta.

Nihilominus præfati congregati Prælati subsi-
dium, seu contributionem hujusmodi instantem,
& rationabilem existimantes, eam sponte-
nante voluntate præfato Domino Regi pro di-
cta defensione concederunt exhibendum, &
reddendam, videlicet decimam unius anni in
instanti media Quadragesima, & aliam deci-
mam in instanti . . . .

IX.
Ex Archiv.
Angl. Rimer
Tom. 2. pag.
817.

De compromisso Regis in Papam tanquam in
privatam Personam super bello cum Galliæ
Rege: anno 1298.

BONIFACIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, universis presentes
literas inspecturis, salutem & Apostoli-
ticam benedictionem.

Tanquam universalis Pastor de singulorum
salute fidelium sollicite cogitantes, guer-
ris, dissensionibus, & discordiis carissimorum
in Christo filiorum nostrorum Philippi Franciæ,
& Eduardi Angliæ Regum illustrium, quibus

dissidebant ad invicem dudum cum amatica-
tione perceptis ab ipso hujusmodi dissensio-
num & discordiarum Principio, studiuimus di-
versis modis & temporibus, non sine immen-
sitate laborum, opem & operam efficacibus
studii adhibere; qualiter eos reducere ad
pacem & concordiam valeremus.

Cumq[ue] nuper utriusque ipsorum Regum
Procuratores & Nuntii fuissent ad hoc ab eis
ad nostrum præsentiam destinati quia dictus
Rex Angliæ, ac dilecti Filii, nobiles viri Flandriæ,
& Barri Comites, pluresque nobiles de
Comitatu Burgundiæ obligati ad invicem, ac ju-
ramento fuissi dicebantur astricti, quod super
his idem Rex Angliæ, sine dictorum comi-
tatu & nobilium, iidemque Comites & Nobili-
les sine ipsius Regis Angliæ conscientia, & af-
fensi, cum dicto Rege Francorum nullam pa-
cem facerent vel inirent.

Prædictis Procuratoribus & Nuntiis ejusdem
Regis Angliæ, scilicet venerabilibus fratribus
nostris, Guillermo Dublinen, Archiepiscopo, &
Johanne Episcopo Vintonien, ac dilectis filiis
nobilibus viris, Amedeo comite Sabaudie:
Ottone de Grandisono, & Hugone de Ver,
militibus, in nostra præsentia constitutis & se
nolle dicentibus inter ipsos Reges hujusmodi
discordias concordare, vel alias ordinationi
nostræ supponere sine prædictorum Flandriæ
ac Barri Comitum & nobilium de Comitatu
Burgundiæ voluntate.

Tandem dilecti filii, nobiles Viri, Robertus
Primogenitus Philippus de Flandria, & Jo-
hannes de Narancio, dicti Comitis Flandriæ
fili ejusdem Comitis eorum Patris, at-
que suo Henrico Comes Barren suo, &
Gualterus de Montefalconis miles, de dicto
Comitatu Burgundiæ, suo proprio, & alio-
rum de eodem comitatu nobilium prædictorum
nomine habentes ad hoc plenariam potestatem,
quatener sua & eorum, quorum erant Pro-
curatores intererat, vel interesse poterat quo-
quomodo de voluntate ac expresso consensu
prædictorum Nuntiorum & Procuratorum ipsius
Regis Angliæ, voluntati, ordinationi, arbitratu-
ri, dispositioni, diffinitioni, arbitrio,
five laudo nostri, tamquam private personæ,
ac Benedicti Gajitani, super guerris dissensio-
nibus discordiis & controversiis prædicti Regis
Franciæ, ac suis, & eorum quorum erant
Procuratores, se submittere ac supponere.

Prefatique Nuntii & Procuratores Regis An-
gliæ postmodum de voluntate ac expresso con-
senso prædictorum Comitis Flandriæ, filiorum
& Comitis Barren, & Gualteri de Montefalconis
nominibus quibus supra, in nos, tanquam
in privatam personam & tamquam in arbit-
rum, arbitrarem, Laudatorem, diffinitorem,
& amicabilem compitorem, super guerris,
dissensionibus, discordiis, & controversiis
Regum prædictorum similiter compromittere
juraverunt.

Et quia in instrumentis submissionum præ-
dictarum, inde confessis, de obligatione,
astrictione, conscientia, consensu, & voluntate
prædictis, præmissa mentio non habetur.

Nos super hoc, has nostras literas prædictis
Nuntiis, & procuratoribus Regis Angliæ, in
præmissorum testimonium duximus conceden-
das.

Datum Romæ apud S. Petrum secundo Ca-
lendas Julii, Pontificatus nostri anno quarto.

ANNO
1298.

Bulla